

Saopštenje za javnost

Koalicije za slobodan pristup informacijama i partnerskih organizacija

Obaveštavamo narodne poslanike, medije, nevladine organizacije i javnost da je Vlada Republike Srbije utvrdila i uputila Narodnoj skupštini Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, koji je izradilo Ministarstvo kulture i medija, uprkos tome što se gotovo istovetan Predlog zakona još od 2007. godine nalazi u proceduri usvajanja u Narodnoj skupštini.

Kao što je javnosti poznato, radna grupa Koalicije za slobodan pristup informacijama, koju su činili predstavnici Centra za unapređivanje pravnih studija, Komiteta pravnika za ljudska prava i kancelarije Poverenika za slobodan pristup informacijama, 2007. godine sačinila je tekst budućeg Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Radnu grupu činili su: prof. dr Vladimir Vodinelić, Rodoljub Šabić, mr Saša Gajin i dr Dejan Milenković.

Nakon toga nevladine organizacije Narodni parlament iz Leskovca, Inicijativa mladih za ljudska prava, Sretenje iz Požege i Resurs centar iz Negotina, zajedno sa drugim partnerskim organizacijama, prikupili su i predali Narodnoj skupštini 35.870 potpisa građana u prilog ovog zakona i na taj način formalno pokrenuli građansku inicijativu za usvajanje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Do današnjeg dana ovaj legitimni Predlog zakona nije našao svoje mesto na dnevnom redu zasedanja Narodne skupštine, uprkos izričitim obavezama skupštine da o ovom zakonskom tekstu odlučuje. Tako smo nakon godinu i po dana, umesto skupštinske rasprave i odlučivanja o ovom „građanskom“ Predlogu zakona, dobili Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama, koji je u najvećem delu identičan predlogu koji je Koalicija, uz potpise građana, podnela Narodnoj skupštini.

Ipak, Ministarstvo kulture nije u potpunosti prepisalo tekst Predloga zakona, već je iz „svog zakona“ izostavilo elemente koje su građanima i nevladinim organizacijama najznačajniji: **odredbu kojom se predviđa pravo na žalbu Povereniku za dostupnost informacijama i zaštitu podataka o ličnosti na rešenja najviših organa državne vlasti** (Narodne skupštine, predsednika Republike, Vlade Republike Srbije, Vrhovnog suda Srbije, Ustavnog suda i Republičkog javnog tužioca); **pravilo o zaštiti insajdera** (duvača u pištaljku, čije uvođenje i zaštitu nalaže Komitet Saveta Evrope za borbu protiv korupcije - GRECO); kao i **pravilo o nepovredivosti Zakona o slobodnom pristupu informacijama** u odnosu na zakone u drugim oblastima koji će se donositi u budućnosti. Napominjemo da bi unošenje ovih pravila za koje Ministarstvo nema sluha, odlučujuće doprinelo efikasnoj primeni Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja.

Pozivamo javnost, a posebno medije, da reaguju protiv nesavesnog postupanja organa javne vlasti koje je dovelo do toga da se u skupštinskoj proceduri nađu dva predloga zakona gotovo identične sadržine. Postavljamo pitanje predsednici skupštine i narodnim poslanicima koji će se od ova dva predloga zakona prvi naći na dnevnom redu skupštine i koji će od ova dva gotovo istovetna teksta oni usvojiti, a koji odbiti? Takođe, postavljamo pitanje Predsedniku Vlade Republike Srbije i resornom Ministru zašto su se odlučili za izradu i upućivanje Narodnoj skupštini Predloga zakona gotovo identične sadržine kao što je Predlog zakona koji je već u skupštinskoj proceduri, uz izmene koji ovaj tekst u dobroj meri obesmišljavaju?

Smatramo da je u demokratiji volja građana neprikosnoven. Kao što se glas pojedinaca izražen na izborima bez izuzetka poštuje kao jedini izvor vlasti onih koji obavljaju poslove vladanja, na isti način i u punoj meri bi trebalo poštovati glas pojedinaca onda kada oni predlažu usvajanje zakona. Kako je građanska zakonodavna inicijativa Koalicije utemeljena u Ustavu Srbije iz 2006. godine i Zakonu o referendumu i narodnoj inicijativi, zahtevamo od predsednice Narodne skupštine da postupi u skladu sa ovim pravnim propisima i ranije iznetim obećanjima i da u najskorije vreme na dnevni red Narodne skupštine stavi Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja koji su građani podržali svojim potpisima. Takođe, očekujemo od Vlade Republike Srbije da poštuje napore građanskog društva i rezultate sprovedene građanske inicijative, te da povuče iz postupka usvajanja „svoj“ Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja. Na taj način, ne samo da bi se ojačali principi demokratije, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, već bi se sprečio i nastanak dalje štete po ugled najviših državnih institucija.

U Beogradu 21. maja 2009.g.

Ispred Koalicije za slobodu pristupa informacijama
Komitet pravnika za ljudska prava - YUCOM

Koalicija za slobodu pristupa informacijama, koju čine:

1. Komitet pravnika za ljudska prava
2. Centar za unapređivanje pravnih studija
3. Narodni parlament, Leskovac
4. Centar za mir i razvoj demokratije
5. Transparentnost Srbija
6. Građanske inicijative, Beograd
7. Forum iuris, Novi Sad
8. Fond za otvoreno društvo - Srbija
9. Resurs Centar Negotin
10. Udruženje građana "Sretenje" – Požega
11. Beogradski centar za ljudska prava
12. Toplički centar za demokratiju i ljudska prava

Zajedno sa partnerskim organizacijama:

1. Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji
2. Fond za humanitarno pravo
3. Praxis
4. Centar za civilno-vojne odnose

5. Inicijativa za inkluziju VelikiMali
6. Otvoreno Romsko srce
7. Humanitarno udruženje "Romsko srce" - Beograd
8. Pravnici za demokratiju
9. Inkluzivni Pokret
10. Inicijativa mladih za ljudska prava
11. Žena u crnom
12. Esperanca, Novi Sad
13. Žene za mir, Leskovac
14. SOS telefon za žene i decu žrtve nasilja, Vlasotince
15. ŽAR, Kikinda
16. Žene u akciji, Velika Plana
17. Peščanik, Kruševac
18. Klub žena Hera, Bačka Topola
19. Queeria centar, Beograd
20. Regionalni centar za manjine
21. Labris
22. Savez Vlaha Srbije
23. Novinska agencija TimocPress
24. GLIC - Gej lezbejski info centar
25. Peščanik
26. Grupa Most, Beograd
27. Centar za ljudska prava Niš
28. Sandžački odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda
29. Udruženje građana "K-town group"
30. Mreža Odbora za ljudska prava u Srbiji CHRIS:
31. Odbor za ljudska prava Niš
32. Odbor za ljudska prava Vranje
33. Odbor za ljudska prava Valjevo
34. Vojvođanski centar za ljudska prava
35. Odbor za ljudska prava Negotin
36. Građanski Forum Novi Pazar
37. Centar za kulturnu dekontaminaciju
38. Platforma, Beograd
39. Romski Informativni Centar
40. BalkanIDEA Novi Sad